

معادباوری؛ ترمز و سرعت گیر انسان

عقیده و اعتقادات دینی و فلسفه و اندیشه و تفکر و فقه و حقوق و سیاست و اقتصاد و جامعه و فرهنگ و هنر و ادب و تاریخ و جغرافیا و علوم و فنون و مذهب و دین و آیین و عبادت و معادباوری

معاد رکن دوم از اصول اعتقادی ما مسلمانان است. ما یک مبدأ داریم که با اصل توحید و درباره خدائیین می شود و یک معاد که به باگشت به سوی خدا تصریح دارد و تفسیر آیه «إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَیْهِ رَاجِعُونَ» است. اغلب انحرافات که جامعه با آن ها روبه روست، به دلیل نبود دغدغه مندی به ویژه ازسوی مسئولان درباره معادباوری است که چالش های بسیاری را در ابعاد فردی و اجتماعی ایجاد کرده است. شاید ما معاد را در قالب دروس خوانده و امتحانش را هم داده باشیم، اما باورداشت یک اصل با دانستن آن فرق می کند. به قول علامه جوادی آملی، دانایی چیزی است و دارایی چیزی دیگر؛ برای مثال شخص ممکن است دانا باشد و بداند مواد مخدر بد است. اما باز هم به آن معتاد شود، چون دانایی با جان او عجین نشده است. لذا بیشتر انحرافات در عرصه های اقتصادی، خانوادگی، اخلاقی، فرهنگی و حتی بین المللی به ضعف در معادباوری بازمی گردد؛ چون اهمیتی را که باید به معاد نداده و آن را در باورهای مردم نیاروده ایم. با باور به معاد است که انسان از انحراف، خطا و گناه پرهیز می کند؛ چون دوست ندارد دچار عذاب الهی شود.

صرف برگزاری کلاس و آموزش در این باره به ما کمکی نمی کند. باید رسانه، فیلم و نمایش به میدان تبلیغ و تبیین این اصل ورود کنند. وقتی بیش از یک ششم (یا یک سوم) آیات قرآن و نیز بسیاری از روایات پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) به معاد اختصاص دارد، جامعه دینی (فارغ از اینکه ما حکومتی به این اسم داریم)، باید تبیین و نهادینه کردن این اصل اعتقادی را البته نه در حد یک دانستنی و علم حصولی، در دستورکار خود قرار دهد تا این اعتقاد، به فرهنگ جامعه وارد شود. زمانی مردم از قبرستان حیا داشتند اما امروز قبرستان آن طور که باید، ما را به یاد آخرت نمی اندازد و جلوه های آن نیز تغییر کرده است.

قرآن کریم می فرماید: «يٰۤاَيُّهَا الْاِنْسَانُ لِیَفْجُرْ اَمَامَهُ»، یعنی انسان علاقه مند است عمر را به هوای نفس بگذراند! لذا از موانع، گریزان است؛ چون خیال می کند از این طریق آزادی عمل دارد، درحالی که این آزادی برای خروج از مدار انسانیت است. با همین نگاه معاد را زیر سؤال می برد، درحالی که اگر معاد نباشد، ضمانت اصلاح ساختار نظام اجتماعی از بین می رود؛ همان طور که قوانین اجتماعی از طریق جریمه ها ضمانت اجرا دارند. معاد نیز اصلاح اجتماعی را ضمانت می کند و اگر نباشد، امنیت از بین می رود.

اعتقاد به معاد، نگرش انسان به دنیا را تغییر می دهد تا دنیا را ابزار رسیدن به زندگی جاوید قرار دهد. همچنین این اعتقاد باعث می شود انسان در روابط چهارگانه خود اعم از ارتباط با خدا، ارتباط با خود، ارتباط با طبیعت و ارتباط با انسان ها، تقوا پیشه و از صد ارزش ها دوری کند. این باور مانع از سلطه طلبی انسان می شود؛ چنان که پیامبر (ص) با آن جایگاه رفیع فرمودند: «من نیز بشری مثل شما هستم». اما همان وجود مقدس در اصلاح ساختارهای اجتماعی تاپای جان ایستادند؛ چنان که حضرت سیدالشهدا (ع) در کربلا و برای اصلاح اجتماعی، همه هستی خود را ایثار کردند. معادباوری باید در عرصه های فردی، اجتماعی، اقتصادی و حتی بین المللی تجلی داشته باشد. از معبر همین اعتقاد است که انسان نوع دوست می شود. سبک زندگی قرآنی در عرصه معاد یعنی آنکه هر کاری انجام می دهیم، با نگاه به قبر و قیامت باشد؛ چنان که پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «برای قبر خود را آماده کنید!». معادباوری، ترمز و سرعت گیری است که غفلت از آن نه فقط انسان بلکه دیگران را هم نابود می کند؛ چنان که خودرو بدون ترمز، سرنشینان و عابران را به نابودی می کشاند.

اشارت

غار ثور

ریحانه عامل نیک! امروز روزی است که پیامبر اکرم (ص) از غار ثور بیرون آمدند. معجزه غار ثور را حتما شنیده اید و داستانش را می دانید. مشرکان به دنبال پیامبر (ص) بودند و ایشان در غار ثور پنهان شدند. از اعجازهای این هجرت، تنیده شدن تار عنکبوت بر دهانه غار ثور بود. مشرکان که از افراد ماهر در یافتن ردپا استفاده کرده بودند، خود را به در غار رساندند اما به آن وارد نشدند و گمان کردند کسی در غار نیست و گفتند این تار عنکبوت نشان می دهد کسی وارد این غار نشده است. بنابر نقل مشهور درباره همراهی ابوبکر با رسول خدا (ص)، پیامبر گرامی اسلام، او را دلداری دادند و آیه چهل سوره مبارک توبه «لَا تَحْزَنْ اِنَّ ا... معنا» در این باره نازل شده است. سرانجام حضرت رسول (ص) به مدینه رفتند. در پاره ای از روایات آمده است که چون رسول خدا (ص) خواستند به سوی مدینه هجرت کنند، این دعا را خواندند: «ستایش خدایی را است که مرا آفرید آن گاه که هیچ نبودم، بارخدا! مرا بر نگرانی های هول انگیز دنیا و حوادث ناگوار روزگار و پیشامدهای نگران کننده شبانه روزی کمک کن. خدا! مرا در سفرم همراهی کن و در خاندانم جانشینی فرما و در آنچه روزی ام کرده ای، برکت ده و در برابر خویش، افتادگی ام ده و بر اخلاق نیکم استواری ده و محبتم را به سوی خودت متوجه فرما و کارم را به مردم وامگذار ای پروردگار ناتوانان که تنها تویی پروردگار من!

پناه می برم به جلوه کریمانه ات که آسمان ها و زمین ها را روشن ساخته و تاریکی ها بدان منکشف شده و کار گذشتگان و آیندگان بدان اصلاح پذیرد. از اینکه خشم تو مرا فرا گیرد یا غضب تو بر من فرو ریزد، به تو پناه می برم از اینکه نعمت از من زائل شود و انتقام تو بر من ناگهانی درآید و نعمت را در گزند سازد و از همه آنچه موجب خشم توست. تو را است که مرا مورد عتاب و مؤاخذه قرار دهی بدانچه توان آن را دارم و قدرت و نیرویی جز به وسیله تو نیست».

این دعا در کتاب سیره النبویه، نوشته ابن کثیر، جلد ۲، صفحه ۲۰۴، ذکر شده است و خواندنش در این روز خالی از لطف نیست؛ شاید به مدد و شفاعت پیامبر (ص) مشمول این دعا بشویم؛ «کاین اشارت ز جهان گذران، ما را بس!».

بردار و بخوان

داستان فاطمه (س)

بانوی دو عالم حضرت فاطمه زهرا (س) بعد از رحلت شهادت گونه پیامبر اعظم (ص) دچار مصائب بسیاری شدند که با درایت خود و همراهی امام علی (ع) توانستند آنچه از دین برای حقیقت جویان باقی مانده است، حفظ کنند. علیرضا نظری خرم در کتاب «داستان فاطمه (س)»، شرحی صمیمانه و مستند از زندگانی ایشان را به دور از خیال پردازی های داستانی روایت می کند. او کوشیده است با غور در منابع کهن شیعه و سنی، خط روایتی از آفرینش حضرت زهرا (س) و ادوار گوناگون زندگی ایشان به دست دهد و ختم روایت خود را به بیان مقام آخرتی صدیقۀ طاهره (س) زینت داده است.

استناد منابع کتاب به سده نخست تا قرن هشتم هجری که معتبرترین منابع است، کتاب را به مرتبت پژوهشی تاریخی رسانده است. گزارش هایی نیز از عالمان و مورخان اهل تسنن از جند و چون سیره فاطمی در این روایت به تضمین آمده است. داستان فاطمه (س) نه به زبانی تاریخی به طرز تاریخ نگاران کهن که با بیانی متفاوت و زبانی محاوره ای، روایتی مستند از زندگانی سامان داده است که کج اندیشان بدعهد آن را ساختهای تاریخی دانسته اند.

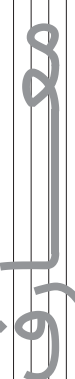
نویسنده در مقدمه کتاب بیان می کند:

شما خوانندگان محترم وقتی گرم مطالعه این کتاب می شوید، خیال مبارکتان راحت باشد. سیاهه های بر روی کاغذ به هیچ وجه خیالات و بافته های ذهنی نویسنده نیست.

شهر
اخبار
۱۳۹۳
۱۳۹۳
۱۳۹۳

۱۴
SHAHARNEWS.IR

مروری بر روایات پیامبر (ص) و امامان (ع) درباره بایدها و نبایدهای نماز

نماز سرچشمه نیکی ها

ریحانه عامل نیک! همه ما این عبارت به گوشمان خورده است که «نماز ستون دین است». محافظت از نماز از جمله موضوعاتی است که در احادیث اهل بیت (ع) بر آن تأکید شده و با توجه به این احادیث و روایات، ضرورت دارد که مراقب نماز خود، چه از جهت وقت و چه از نظر کامل اداکردن آن، باشیم. در ادامه به مرور روایاتی در این زمینه می پردازیم.

چگونه ثواب نماز بیشتر می شود؟

براساس روایاتی که از ائمه (ع) آمده است، بعضی از مراقبت ها قبل از نماز مانند توجه به لباس نمازگزار یا تمیزی مکان نماز، ثواب نماز را بیشتر می کند. امام کاظم (ع) همیشه محل سجده پدر بزرگوارشان را از بوی خوش آن می شناختند. برخی از این رفتارها و مراقبت ها را در ادامه با هم مرور می کنیم.

نماز را در اول وقت بخوانید.

انگشت ر عقیق به دست کنید.

آراسته باشید.

نماز را به جماعت بخوانید.

از تربت استفاده کنید.

اذکار را آهسته و با آرامش بگویید.

لباسی پاکیزه بپوشید.

دهانتان را بشویید.

خود را خوشبو کنید.

نوافل را به جا آورید.

از چه چیزهایی پرهیز کنیم؟

عجله ممنوع

موقع نماز خواندن عجله نداشته باشید و با آرامش و از روی حوصله نماز بخوانید و اذکار را ادا کنید. حواستان باشد که رکوع و سجده را کامل و بدون عجله انجام بدهید. رسول خدا (ص) در این باره فرموده اند: «کسی که رکوع و سجودش را ناتمام و شتاب زده به جامی آورد، نمازش پذیرفته نیست».

سستی و تنبلی

کاهلی در نماز فقط شامل این نمی شود که خواندن نماز را به آخر وقت بیندازیم؛ ایستادن به نماز وقتی که انرژی نداریم یا خواب آلوده هستیم نیز در روایات ائمه (ع) نکوهش شده است.

این موارد دشمنان نمازند

براساس احادیثی که از اهل بیت (ع) رسیده است، بعضی از اعمال و کارهای اشتباه ما مانع از قبول شدن نماز در درگاه حق تعالی می شود. حواستان به این رفتارها باشد:

حسد

تکبر

عجب، غرور

غیبت کردن

خوردن مال حرام

آشامیدن مسکرات

ندادن خمس و زکات

روشنا

امام حسن (ع)! هرگاه شنیدی شخصی آبروی مردم را می ریزد، بکوش تا تو را نشناسد. بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۹۸.

طریقت به جز خدمت خلق نیست

روایتی از امام علی (ع) درباره کمک به مردم

نیلوفر نوییدی! عادت داشت وقتی نان می خرد، دوتا نان هم برای همسایه بغل دستی شان بگیرد. مغازه که می رفت، یک بسته بیسکویت برای کودک گل فروش سر چهارراه می گرفت. در محل کار، آن قدر باسخ مثبت به هر درخواست کمک داده بود که او را «بله جانم» صدا می زدند. حوصله طرف شستن نداشت اما می دانست کمر مادرش بعد از جارو زدن درد می گیرد و مسئول جارو زدن خانه شده بود. برای اینکه دل پدر را هم به دست بیاورد، شستن و برق انداختن خودرو، کار او بود. همین کارهای

کوچک همراه بالیخند، او را به فردی مهربان و دلسوز تبدیل کرده بود. شب ها موقع خواب، صفحه یادداشت گوشه اش را باز می کرد و فهرست کارهایی را که شب گذشته برای خودش ردیف کرده بود، تیک می زد. شب ها برای خودش فهرست کار می نوشت تا در روز، استرس فراموشی انجام ندادن کارها به سراغش نیاید. بعضی کارها در فهرستش متفاوت بودند و بعضی ها پای ثابت برنامه های هر روزش. تمام فهرست را که می نوشت، برمی گشت خط اول و می شمرد که چندتا از کارهایش شخصی است و چندتایش برای دیگران. دیگرانش هم از مادر و پدرش شروع می شد تا هر فردی که می توانست به او خدمتی ولو کوچک بدهد. اگر فهرست خدمتی اش در روز شش خدمت را رد می کرد، روز بعد به خودش جایزه کوچکی می داد.

احکام

بر اساس گزارش برخی منابع، درباره نماز استغفار از رسول خدا (ص) نقل شده است: هنگامی که رزق و روزی ات کم شد و در کارت گره افتاد، خواسته خود را به درگاه حق تعالی ببر و نماز استغفار را ترک نکن.

گزارش یادشده، نماز استغفار را این گونه توصیف می کند: این نماز دو رکعت است. در هر رکعت، حمد و سوره قدر را بخوان و بعد از آن، پانزده بار بگو «استغفر...». و بعد به رکوع برو و دهم رتبه این ذکر را تکرار کن و مانند نماز جعفر، نماز را تمام کن که همه مشکلات و گرفتاری هایات اگر خدا بخواهد، اصلاح خواهد شد.

نماز استغفار

با سلام. آیا امکان دارد شیوه به جا آوردن نماز استغفار را ساده و با جزئیات توضیح دهید؟

